

Handläggare
Öqvist Annbritt

Datum
2015-08-18

Diarienummer
UBN-2015-2568

Utbildningsnämnden

Motion av Mohamad Hassan och Anna Manell (båda FP) om fem-punktsprogram för en skola i topp i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen enligt föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Anna Manell och Mohammad Hassan båda FP föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 oktober 2014, ett fempunktsprogram för en bättre skola. Flera av de intentioner som motionärerna föreslår fångas redan upp av nationella satsningar och pågående utvecklingsarbete inom utbildningsnämnden.

Utbildningsnämnden har fattat beslut om åtgärder för att skapa en långsiktigt hållbar kommunal gymnasieskola vilket ger förutsättningar för att öka elevernas måluppfyllelse. En ny utvecklingsenhet är under uppbyggnad. Enheten ska tydligare möta organisationens behov utifrån uppföljning och analys av resultaten i de pedagogiska verksamheterna. Utvecklingsenheten ska vara en flexibel organisation som anpassar sig utifrån skolornas behov av stöd. Uppsala ingår i några av Sveriges kommuner och landstings (SKL) satsningar för att öka måluppfyllelsen i skolan.

Ärendet

Anna Manell och Mohammad Hassan, båda FP, föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 oktober 2014, att utbildningsnämnden får i uppdrag att

- säkerställa skolors tillgång på specialpedagoger och speciallärartjänster
- centralisera bedömning av nationella prov och inrapportering av statistik till SCB,
- inrätta en pedagogisk utvecklingsenhet,
- ge skolor med återkommande problem att uppnå målen möjlighet att bli omstartsskolor
- skapa ett gemensamt stöd i kommunen för att förbättra genomströmningen, minska avhopp och undvika att elever lämnar skolan med ofullständiga gymnasiebetyg.

Motionen återges som **bilaga**.

Föredragning

Kunskapsresultaten i Uppsalas grundskolor har ökat de senaste åren. Det genomsnittliga meritvärdet 2014 för Uppsalas avgångselever i årskurs 9 var 12 poäng högre än genomsnittet för landet. Andelen elever som nått målen i alla ämnen har ökat från 73 procent till 83 procent perioden sedan 2007. Då rankades Uppsala på plats 214 av 290 kommuner i SKL:s öppna jämförelser. I den senaste mätningen från 2014 ligger Uppsala på plats 55.

Motionärerna påpekar att det finns skillnader i kunskapsresultat mellan olika skolor i kommunen. Motionärerna lyfter fram viktiga utvecklingsområden inom utbildningsverksamheterna. Mycket av det som föreslås pågår inom nuvarande arbete, både nationellt och lokalt.

- Införa fler specialpedagoger

Skolan ska ge alla elever möjligheten att utifrån sina egna förutsättningar nå de uppsatta kunskapsmålen. Enligt Skolverkets statistik ligger Uppsala kommun lägre än riket och jämförbara kommuner när det gäller andelen lärare med specialpedagogisk högskoleexamen. Andelen i Uppsala är en minskning från föregående läsår, en utveckling som även ses nationellt. Regeringen presenterade i sin ekonomiska vårproposition den 15 april att satsningar ska göras för öka antalet speciellärare och specialpedagoger. Det ska även göras satsningar för att öka antalet utbildningsplatser för förskole- och lågstadielärare. Utbildningsnämnden har beaktat detta i sin verksamhetsplan.

- Centralisera bedömning av nationella prov och inrapportering av statistik till SCB

Inom förvaltningen finns en partsammansatt arbetsgrupp som sedan 2013 har arbetat för att minska lärares arbetsbelastning. Insatser och åtgärder har initierats inom förvaltningen. Inom grundskolan och gymnasieskolan har åtgärder vidtagits för att underlätta lärares arbetsbörda kring rättning av nationella prov. Konstateras kan, att trots insatser, visar en uppföljning att arbetet kring nationella prov fortsatt är ett område att arbeta vidare med. Regeringen har aviserat att man vill digitalisera mer av de nationella proven, ha mer av central rättning och fördela genomförandet över året för att få en bättre spridning.

Utbildningsnämnden följer regeringens arbete noga och ser för egen del om centralisering av bedömning av nationella prov är något som Uppsala kommun kan införa oavsett vad som händer på nationell nivå.

Det görs flera insatser på lokal nivå för att minska administrationen. Bland annat undersöks alltid om uppgifter kan tas från annat håll, genom synkronisering med övriga aktörer inom statistik och information, så som Kolada, Siris Skolverket, Liv och Hälsa ungs enkät, Statistiska centralbyråns insamling av data samt Skolinspektionens regelbundna tillsynsbesök.

- Inrätta en pedagogisk utvecklingsenhet

Inom tidigare Vård & bildnings division Utbildning och lärande fanns en enhet som arbetade med skolutvecklingsfrågor. I den nya förvaltningen har denna verksamhet lyfts in i en

utvecklingsenhet som ska arbeta för att möta organisationens behov av utvecklingsinsatser och utvecklingsstöd. Enhetens uppdrag kopplas till resultat och analys av förvaltningens uppföljning av de pedagogiska verksamheterna. Tanken med den nya utvecklingsenheten är att den ska vara en flexibel organisation som anpassar sig utifrån förskolors och skolors behov av stöd.

- Ge skolor med återkommande problem att uppnå målen med möjlighet att bli omstartsskolor

Ett av utbildningsnämndens viktigaste uppdrag är att utjämna skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Så som motionärerna påpekar finns det skillnader i kunskapsresultat mellan olika skolor i kommunen. För att komma tillrätta med detta krävs analyser av orsaker och att satsningar görs på organisations- och lärarnivå. För att följa resultat och kunskapsutveckling i ett 0-19-årsperspektiv har utbildningsförvaltningen initierat en samordning av ett systematiskt kvalitetsarbete mellan de olika skolformerna.

Arbete kring identifiering av enheter med låg måluppfyllelse sker kontinuerlig för att identifiera stöd- och utvecklingsbehov. De kommunala förstelärartjänsterna placeras strategiskt utifrån skolors behov. Inom den kommunala grundskolan finns exempel på skolor som blivit omstartsskolor, i form av genomgripande åtgärder, utifrån bristande kvalitet och underskott i ekonomin. För att komma tillrätta med de varierande skolresultaten och för att stödja skolor som har större utmaningar än andra, håller även en ny resursfördelningsmodell på att tas fram i kommunen.

- Skapa ett gemensamt stöd i kommunen för att förbättra genomströmningen, minska avhopp och undvika att elever lämnar skolan med ofullständiga gymnasiebetyg.

Den minskade genomströmningen i gymnasieskolan är ett problem i Uppsala såväl som i landet i stort. Det kommer att krävas stora insatser för att få fler elever att slutföra en utbildning i gymnasieskolan. Detta konstaterar även regeringen i direktivet inför inrättandet av en kommitté och särskild utredare som ska analysera och föreslå åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning och därmed få de kunskaper som behövs såväl i arbetslivet som för fortsatta studier.

Uppsala låg lägre än genomsnittet för riket och liknande kommuner när det gäller genomströmning 2014. Resultatet varierar både mellan skolor och mellan kön på samma skola. I skolan med den största skillnaden avseende kön var det 83 procent av flickorna och 53 procent av pojkarna som fullföljde sin utbildning inom 4 år. I den regionala utvecklingsstrategin är målet att minst 80 procent av gymnasieeleverna ska ha fullföljt sin gymnasieutbildning inom fyra år.

Nämnden har nyligen fattat beslut om åtgärder för att skapa en långsiktigt hållbar kommunal gymnasieskola vilket ger förutsättningar för att öka elevernas måluppfyllelse. Detta ger en grund för en nystan för utvecklingen av gymnasieskolan i Uppsala. Målsättningen är förbättrade pedagogiska resultat för samtliga enheter och för den kommunala gymnasieskolan som helhet.

Samverkan för bra övergångar samt nära samarbete mellan de olika skolformerna optimeras för att undvika programbyten. Byten under första året orsakar en förlängd gymnasieutbildning som i sin tur leder till ökade kostnader för kommunen. Ett viktigt förebyggande arbete för att minska avhopp på grund av felval till gymnasiet är att det finns studie- och yrkesvägledning på alla

grund- och gymnasieskolor. En handlingsplan kring studievägledning för lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet håller på att tas fram.

Sammantaget kan konstateras att flera av de intentioner som motionärerna föreslår fångas upp av redan pågående utvecklingsarbete inom utbildningsnämnden och att motionens syfte därmed bevakas.

Ekonomiska konsekvenser

Det förändringsarbete som hänvisas till i föredragningen sker till viss del inom utbildningsnämndens befintliga budget. Ytterligare kostnader kan tillkomma utifrån resultat av utredningen av inrättande av centralisering av bedömning av nationella prov. I vilken omfattning kostnader tillkommer får en eventuell utredning presentera.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson

Direktör

Motion av Mohamad Hassan (FP) och Anna Manell (FP) om fem-punktsprogram för en skola i topp i Uppsala kommun.

Folkpartiet liberalerna i Uppsala har aktivt drivit på förändringen av nämndorganisationen. Köp och sälj-modellen avskaffades inom skolan och kulturområdet och en utbildningsnämnd har bildats med ansvar från förskola till gymnasieskola. Det är en reform som vi i Folkpartiet är mycket stolta och glada över att ha genomfört. Nu vill Folkpartiet ta ett steg till och skapa ännu bättre förutsättningar för skolorna i Uppsala kommun.

Lärarna i Uppsala kommuns skolor ägnar idag alltför mycket tid åt annat än undervisning och får därmed inte tillräckligt med tid för sina elever. Lärarnas arbetssituation innebär dessutom att det finns snålt tilltagen tid för pedagogiskt utbyte lärare emellan. Jämförelser med andra OECD-länder visar att lärare i Sverige arbetar mycket, men arbetar ensamma. Lärare i andra OECD-länder tillbringar mellan 15 och 25 timmar i veckan med att tillsammans analysera, diskutera och följa upp resultat och pedagogik. Kollegialt lärande gynnar elevernas kunskapsutveckling och utvecklar lärarna i deras yrkesroll.

Genom fem konkreta åtgärder kan den nya utbildningsnämnden göra det ännu lättare för skolledare och lärare att utveckla skolorna i Uppsala. Vår målsättning är en skola i topp där eleverna når målen. Folkpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- 1. Införa fler specialpedagoger** och speciallärartjänster. Stärk skolornas kompetens gällande inlärningssvårigheter hos elever som behöver extra stöd. Uppsalas skolor ska bli ännu bättre på att hjälpa elever med inlärningssvårigheter.
- 2. Centralisera** bedömningen av de nationella proven och inrapporteringen av statistik till SCB. Förenkla frånvaroinrapporteringen till CSN. Lärare måste få mer tid till undervisning. Lärare ska vara lärare och inte byråkrater.
- 3. Inrätta en pedagogisk** utvecklingsenhet. Erfarenheter och framgångsrika metoder, 'good practice' och förstelärarnas kompetens ska spridas till fler. Gemensamma system för systematiskt kvalitetsarbete underlättar för skolor att ha ett pedagogiskt utbyte. En utvecklingsenhet ger Uppsalas förskolor och skolor möjlighet att ta del av framgångsrika arbetsmetoder och den senaste forskningen från universiteten. Kopplingen till universiteten stärks genom ett mer strukturellt samarbete med våra universitet.
- 4. Skolor med återkommande** problem att uppnå målen ska få bli omstartsskolor med stöd från den pedagogiska utvecklingsavdelningen som ska ge bättre processledning och stöd.
- 5. Ett gemensamt stöd** ska utvecklas i kommunen för att förbättra genomströmningen och minska avhopp och ofullständiga gymnasiebetyg. Elever som har stor frånvaro, har valt fel gymnasieprogram eller hoppar av skolan måste snabbt få stöd.

Folkpartiet yrkar därför att kommunfullmäktige ge den nya utbildningsnämnden i uppdrag att:

- säkerställa skolornas tillgång på specialpedagoger och speciallärartjänster
- centralisera bedömningen av de nationella proven och inrapportering av statistik till SCB
- inrätta en pedagogisk utvecklingsenhet enligt ovan
- ge skolor med återkommande problem att uppnå målen möjlighet att bli omstartsskolor.
- skapa ett gemensamt stöd i kommunen för att förbättra genomströmningen, minska avhopp och undvika att elever lämnar skolan med ofullständig gymnasiebetyg.

Mohamad Hassan (FP)
Anna Manell (FP)